

AIZKRAUKLES
RAJONA
PARTNERĪBA

Aizkraukles rajona partnerība

Informatīvs izdevums par LEADER aktivitātēm
Aizkraukles rajona partnerības teritorijā

Nr. 3 (3)
2019. gada jūnijs

Izveido kemperu laukumu

Kopējās attiecināmās
izmaksas — 31 752,15 EUR,
apstiprinātais publiskais
finansējums — 22 665,37 EUR.

Paplašina pakalpojumu klāstu

Kopējās attiecināmās
izmaksas — 12 756,50 EUR,
apstiprinātais publiskais
finansējums — 8929,55 EUR.

SIA "Aventuss" Jaunjelgavā ir salīdzinoši jauns uzņēmums — dibināts 2011. gadā, un tā pakalpojumu pamatā ir kravas automašīnu riepu remonts, montāža, demontāža un balansēšana. Šo gadu laikā uzņēmuma darbība nostabilizēta, iegūstot savu klientu loku. "Aventusa" pārstāve Anna Urtāne atklāj, ka pamazām uzņēmumā radās vairākas idejas, ko gribētos realizēt un uzlabot, tādējādi attīstot darbību un piedāvājot klientiem plašāku pakalpojumu klāstu. Arī klientu pieprasījums palielinās, un viņi arvien biežāk vēlas visus nepieciešamos pakalpojumus saņemt vienuviet.

2016. gadā uzņēmums pieņēma jaunu izaicinājumu un sadarbībā ar biedrību "Aizkraukles rajona partnerība" pirmo reizi piedalījās LEADER programmas projektu konkursā. Projekta ideja bija paplašināt uzņēmuma darbību un sniegt jaunu pakalpojuma veidu — kondicionieru uzpildīšanu kravas automašīnām. Atbalsts tam tika gūts, un 2018. gadā projekts veiksmīgi īstenots. Tā publiskais finansējums ir 8929,55 eiro, kas deva iespēju iegādāties vairākus instrumentus un kondicionieru uzpildes iekārtu, kā arī nožogot uzņēmuma teritoriju.

Uzņēmuma pārstāvji atzīst, ka tādējādi uzlabojās arī esošie pakalpojuma veidi un bija iespēja iegādāties jaunus, ērtus instrumentus, kas nodrošina jaunā pakalpojuma iespējas. Kondicionieru uzpildīšana ir pieprasīta, un tagad to var kvalitatīvi nodrošināt šajā reģionā. Šī pieredze uzņēmējiem deva pārliecību arī turpmāk noteikti piedalīties līdzīgos projektos, jo tas ir ļoti labs atbalsts mazajiem uzņēmumiem, kas ļauj vairāk attīstīties un kļūt konkurētspējīgākiem. Īstenojot projektu, izveidota viena jauna darba vieta.

Plaviņu novada Klintaines pagastā, Daugavas krastā, izveidots SIA "IV Risinājumi" kempings "Annas klints". Tas īstenots sadarbībā ar biedrību "Aizkraukles rajona partnerība", saņemot atbalstu Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Latvijas Lauku attīstības programmas projektu konkursā.

Ar šo atbalstu izveidota un iekārtota kempinga vieta ar sešiem pilnībā aprīkoti kemperu novietnes laukumiem, kur nodrošināts elektrības pieslēgums un ūdens pievade, ir vietas teltīm, nojumes, galdi un soli, bioloģiskā tualete. Iegādātas arī trīs koka laivas.

Uzņēmuma "IV Risinājumi" vadītājs Zigmārs Erts stāsta, ka interese par kemperu izvietošanu tūrisma centros iepriekšējās tūrisma sezonās bijusi pietiekama. Par to interesi galvenokārt izrāda ārvalstu tūristi, kuri apmeklē vai dodas cauri šim reģionam, bet kemperu novietošanas iespējas bijušas ierobežotas. Turklāt izdevīgs ir šosejas Rīga—Daugavpils tuvums. Lai arī kempings ir tuvu intensīvajai satiksmei, tas to-

mēr izvietots klusā Daugavas krasta ielokā, kur var mierīgi baudīt atpūtu un dabu. Laukumā ir viss nepieciešamais laika pavadīšanai ārpus kempera, jo pie galdiem var baudīt maltīti vai turpat makšķerēt. Kas nav mazāk svarīgi — ir arī labiekārtotas tualetes. Pakāpeniski notiek darbs, lai turpinātu kempinga labiekārtošanu, izveidojot ne tikai ērtu atpūtas, bet arī pievilcīgu zaļo zonu.

Interese par kemperu laukuma izmantošanu ir jau kopš jaunās tūrisma sezonas sākuma, jo ārvalstu viesi izrāda arvien lielāku interesi par Latvijas reģionu apceļošanu. Arī Latvijas iedzīvotāju vidū ceļošana ar kemperiem kļūst aizvien populārāka, jo piemērota ģimenēm, un nav jāsatraucas par lieliem nakšņošanas izdevumiem.

Kā ieguvumu uzņēmējs min sadarbību ar citiem tūrisma pakalpojuma sniedzējiem, jo līdzās pieejama ūdenstūrisma apmetne ar pastaigu taku, bet nedaudz tālāk arī citas atpūtas vietas, informācijas centrs un maiznīca ar veikalu. Tā ka veidojas vesels tūrisma komplekss, kas viens otru papildina.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPAS INVESTĒ LAUKU APVĪDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonda
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Strādā eksperimentējot

Daudzeses pagasta “Balseros” SIA “B4Star”, sadarbojoties ar biedrību “Aizkraukles rajona partnerība”, piesaistījusi līdzekļus no LEADER programmas mājražošanas attīstībai. Par projektā gūto finansējumu uzbūvēta ēka, kurā notiek gaļas apstrāde, pārstrāde un fasēšana vakuumā. Tāpat iegādātas divas lielas žāvētavas, arī saldētava, kurā gaļa tiek uzglabāta gan pirms marinēšanas, gan pēc tam. Pārējās darbam nepieciešamās iekārtas, piemēram, gaļas maļamās mašīnas un desu izgatavošanai nepieciešamās ierīces, iegādātas par pašu līdzekļiem.

Uzņēmuma īpašniece Solveiga Laizāne stāsta, ka “Balseros” ražo karsti kūpinātu cūkgaļas krūtiņu, kūpina vistas gaļu, visu šķiņķiņšus, desas. Pašu radīta ir desa ar dzērvenēm, kas jau iekarojusi pircēju “vēderu”.

SIA “B4Star” sadarbojas ar diviem partneriem — uzņēmumiem “Miķelānu bekons” un “TMT”, no kura iegādājas arī garšvielas.

“Lielākoties savu produkciju pārdodam tirdziņos. Pirmajos divos darbības gados, kamēr pamazām ieejam tirgū, ražojam nelielos daudzumos. Ļoti nozīmīgi ir “IGA centra” tirdziņi Aizkrauklē, kuros mums jau ir sava tirdzniecības vieta, pastāvīgie pircēji, esam Jaunjelgavā “RADU” tirgū, katru sestdienu braucam uz Neresas tirgu, kur mums jau izveidojies pastāvīgo klientu loks. Bijām Jēkabpils tirgū, tur mums veicās ļoti labi. Pamazām plašinām savu darbošanās zonu. Vienmēr mājās braucu ar tukšām kastēm, tas ir svarīgi,” stāsta Solveiga Laizāne.

“Balseru” saimniece stāsta, ka visas gaļas marinādes top garšojot

Kopējās attiecināmās izmaksas — 39 802 EUR, apstiprinātais publiskais finansējums — 27 861,40 EUR.

un eksperimentējot, neizmanto receptes no grāmatām vai interneta. Solveiga savā darbā ņemusi vērā speciālistu viedokli jautājumos par kūpināšanas temperatūru un vēl dažādas nianšes, jo tāpat savu recepti otram neviens meistars neatklās. Lai “Balseros” ražotā gaļa būtu miksta, lai to nepāržāvētu un “uzķertu” pareizo temperatūru, vajadzīga pieredze, un tā gūstama, darot un eksperimentējot.

“Mēs esam daudz mājražotā-

ju, kas kaut ko ražo, arī gaļas izstrādājumus, tāpēc jādoma kaut kas jauns un citādāks. Mēģinām krūtiņu sasiet un sarullēt, sasiet stingri kopā, lai tā ir citādāka, nekā ierasts. Mūsu produkcija ir jau ļoti iecienīta ārzemnieku vidū — to daudziesiešu, kuri strādā ārzemēs. Viņi labprāt pērk gaļu vairumā un ņem to līdzī, tāpēc mēs arī iegādājāmies vakuuma iekārtu, lai varētu gaļu iepakot un tā ilgāk būtu svaiga.”

Iegādājas metālapstrādes virpu

Kopējās attiecināmās izmaksas — 25 700 EUR, apstiprinātais publiskais finansējums — 17 990 EUR.

Uzņēmējs Nauris Noreiks Kokneses novadā sadarbībā ar biedrību “Aizkraukles rajona partnerība”, piesaistot finansējumu no LEADER programmas, savam uzņēmumam “NN metālapstrāde” iegādājies metālapstrādes virpu, kas sniedz plašākas iespējas darbam, kā arī strādāt kvalitatīvāk, ātrāk, ērtāk un precīzāk, ļauj palielināt darba apjomu. Uzņēmuma “NN metālapstrāde” pamatnodarbe ir kvalitatīva un profesionāla hid-

raulisko cilindru apkope un remonts.

Ar jauno metālapstrādes virpu var veikt dažādus virpošanas darbus — vītņu griešanu, hidraulisko cilindru virpošanu, var novirpot jebkura garuma cilindra kātus diametrā līdz 80 mm, cilindru virzuļus, čaulas, galvas, tapas, var arī restaurēt detaļas.

“Ar veco virpu strādāt bija daudz sarežģītāk un bija daudz lielāka iespējamība, ka detaļu sabojās. Hidrauliskajam cil-

detaļa vairs nav derīga izmantošanai. Jaunajai virpai ir iespējams elektroniski iestatīt precizitāti līdz milimetra simtdaļām, ekrānā var redzēt precīzus mērījumus, protams, ar šo ierīci ir krietni ērtāk strādāt, kad to pilnībā apgūst. Šis ir ļoti precīzs darbagalds,” stāsta Nauris Noreiks.

Jaunā metālapstrādes virpa ražota Bulgārijā, uzņēmumā “ZNN”, tā ir masīvāka un smagāka par veco virpu. Nauris Noreiks atklāj, ka, rakstot projektu, pētīja situāciju tirgū un meklēja labāko, kvalitatīvāko piedāvājumu, jo par tādu pašu naudu iegādāties Ķīnā ražotu iekārtu nebija intereses. “Rakstījām projektu ar mērķi iegādāties tieši šo virpu, jo ar iekārtu jāstrādā visu dienu, tā ir noslogota, un tai ir jābūt augstas kvalitātes,” teic koknesietis.

Pēc trešā darbības gada būs jāiesniedz pārskati, finanšu rādītāji, ka uzņēmums turpina darboties, piecus gadus ir arī uzraudzība, kad var atbraukt un pārliecināties, vai uzņēmumā tik tiešām strādā ar projektā iegūto iekārtu.

“Līdz šim strādāju ar 1965. gadā ražotu virpu, kas joprojām ir labā darba kārtībā. Domāju, jaunā iekārta kalpos ilgi. Ļoti svarīga ir ikdienas apkope — darba dienā slīdes pārslauku vismaz četras piecas reizes, darba beigās notīru skaidas, noslauku, saelļoju, vismaz pusstundu veltu iekārtas apkopei pēc darba,” stāsta Nauris Noreiks.

Miera vējš “Balseros”

Daudzeses pagasta “Balseru” saimniece Solveiga Laizāne, sadarbojoties ar biedrību “Aizkraukles rajona partnerība” un piesaistot finansējumu no LEADER programmas, savā īpašumā izveidojusi vietu atpūtniekiem — ar trīs labiekārtotām kempinga mājiņām, ugunsкура vietu, diķi makšķerēšanai, lapeni, volejbola laukumu un neskartu dabas stūrīti, kur var gan vērot savvaļas dzīvniekus, gan ogot un sēņot.

“Sākotnējā iecere bija tāda — lai būtu skaista vieta, kur cilvēki varētu braukt un baudīt dabas skaistumu, jo ceļš ievēd tikai mūsu īpašumā, tālāk nekur nevar aizbraukt. Atpūtnieki te var uzturēties netraucēti, ir prom no ārpasaules, var cept gaļu, sauloties, sportot, makšķerēt. Labprātāk “Balseros” vēlētos redzēt ģimenes ar bērniem, lai viņi iepazīst dabas skaistumu, lauku kluksumu, lai nav tikai dators vai telefons. Protams, ja ir tāda vēlme, te var dzīvot pat nedēļu,” stāsta Solveiga Laizāne.

Visās trijās kempinga mājiņās ir pilsētas komforts — ierīkota tualete, duša, ērta divguļamā gulta un divvietīgā gulta bērniem, katrā mājiņā ir neliela virtuves zona — ledusskapis, galds, plīts, visi nepie-

Kopējās attiecināmās izmaksas — 40 246,72 EUR, apstiprinātais publiskais finansējums — 28 172,70 EUR.

ciešamākie virtuves piederumi, trauki, lai cilvēkiem, braucot atpūsties, par to nav jādomā. Pie katras atpūtas mājiņas ir arī grils.

“Rakstot projektu, neaizdomājāties par dažādiem sīkumiem, kas būs vajadzīgi, iekārtojot un aprikojot kempinga mājiņas, visu trūkstošo esam sagādājuši paši par

saviem līdzekļiem. Par projekta līdzekļiem uzbūvēta arī lapene — to var noīrēt pilsētnieki, lai vakaros nav jādirn pilsētā, var atbraukt pie mums uz pāris stundām, noīrēt lapeni, pcept gaļu, pabaudīt vasaru, savukārt bērni tikmēr var izskrieties,” stāsta “Balseru” saimniece.

Kopējās attiecināmās izmaksas — 43 578 EUR, apstiprinātais publiskais finansējums — 30 714,60 EUR.

Ražo no pašu izaudzētā

SIA “Lielkalni R” īstenojusi ieceri par gaļas produktu ražošanas izveidi Bebru pagastā. Atbalsts tai gūts sadarbībā ar biedrību “Aizkraukles rajona partnerība”, piedaloties Lauku atbalsta dienesta izsludinātajā projektu konkursā.

Lēmums par projekta apstiprināšanu saņemts 2016. gadā, un tā īstenošana ilga vairāk nekā gadu. Projektā izveidota nelielas jaudas gaļas pārstrādes ražotne, kurā var sagatavot dažādus gaļas produktus un desas. Šim mērķim iegādātas dažādas gaļas pārstrādes iekārtas — kuteris, gaļas masas maisītājs, vertikālais lentzāģis, gaļas šķelētājs, desu pildītājs un vakuumiekārta.

Uzņēmuma pārstāvji stāsta, ka viņu pamatnodarbe ir gaļas liellopu un graudu audzēšana. Paralēli tam bijusi interese paplašināt un dažādot darbību, veidojot produktus no pašu izaudzētās produkcijas. Viena no

šīm iespējām ir bioloģisko gaļas pārstrādes produktu ražošana, kāda reģionā nav pieejama. Turklāt izmantojot vietējās izejvielas, kas iegūtas no pašu un citās bioloģiskajās saimniecībās izaudzētā.

SIA “Lielkalni R” nav paredzējusi masu produkcijas ražošana. Šobrīd tā galvenokārt notiek pēc pasūtījuma. Sortimentā ir desas, cīsiņi un kūpināta gaļa. Klienti pamatā ir privātpersonas, un galvenokārt interesi izrādījuši Rīgas reģiona iedzīvotāji. Darbības joma uzņēmumam ir jauna, un tās iestrādei vajadzīgs laiks, lai izveidotu savas produktu receptes, nostabilizētu ražošanu un ieietu tirgū ar produkciju, kas spēj konkurēt un atšķiras no citu piedāvājuma. Liels atbalsts tam ir īstenotais projekts, jo sagādātas nepieciešamās iekārtas, kas ir liels ieguldījums un ieguvums.

Kopējās attiecināmās izmaksas —
27 460,4 eiro EUR,
apstiprinātais publiskais
finansējums — 24 714,39 EUR.

Izgaismo ezera apkārtni

Pēc Skrīveru biedrības “Zaļais pulss” iniciatīvas īstenots projekts “Kalnmuižas (Apaļā) ezera mākslinieciska izgaismošana, izmantojot saules enerģiju”. Sadarbībā ar biedrību “Aizkraukles rajona partnerība” atbalstu tas guva Eiropas Savienības LEADER programmā.

Projekta pamatā ir atjaunojamās enerģijas izmantošana dabas objekta izgaismošanā — ezera apkārtni izgaismo ar saules baterijām. Tur ierīkoti paneļi, kas uzkrāj saules enerģiju, un apgaismojuma elementi, kuri izgaismo tiltiņus uz salu ezerā un citus objektus. Kalnmuižas (Apaļo) ezeru apsaimnieko “Latvijas Valsts meži” un Skrīveru novada pašvaldība.

Viens no projekta idejas autoriem Udo Pērsis stāsta, ka biedrībā kopā ar domubiedriem cenšas īstenot neierastākas

un inovatīvākas idejas. Arī Kalnmuižas (Apaļā) ezera izgaismošana bija tāds izaicinājums. Šo ezeru daudzi labprāt apmeklē un vēlas tur atpūsties, un biedrības pārstāvjiem gribējās izcelt šo vidi, bet šajā vietā nav nekādas infrastruktūras, arī elektroenerģijas līnijas līdzās. Tāpēc radās ideja par saules baterijām.

Projekta īstenošana noteikti nebija viegls process, jo tāds tas biedrībai bija pirmais, un nebija pieredzes, kā visu labāk paveikt. Papildu grūtības radīja tas, ka visu nepieciešamo vajadzēja nogādāt šajā vietā, kas ne vienmēr bija ērti izdarāms. Lai arī ezers un tā apkārtnē ir neskartas vides ieskauda, ierīkots apgaismojums nav tur kā svešķermenis, bet harmonizē ar šo vietu. Turklāt tas rada mājīguma izjūtu diennakts tumšajā laikā un katrā gadalaikā izskatās citādāk.

Treniņi turpināsies arī ziemā

Kopējās attiecināmās izmaksas — 49 917,36 eiro EUR,
apstiprinātais publiskais finansējums — 34 942,15 EUR.

SIA “Veti Plus” Kokneses novadā ar LEADER programmas atbalstu izveidojusi zirgu manēžu, kas nodrošina kvalitatīvu sporta zirgu apmācību un treniņus ziemā un sliktos laikapstākļos arī vasarā. 20x30 metru lielajā manēžā notiek jaunzirgu sagatavošana un profesionāli jātnieku treniņi konkūra sacensībām. SIA “Veti Plus” pārstāve Iveta Kroiča stāsta, ka manēža bija nepieciešama kvalitatīvam un nepārtrauktam darbam visa gada garumā. “Iestājoties ziemai un salam, aktīvo darbību nācās pārtraukt. Zirgiem kājas slidēja, lēkt pār šķēršļiem bija bīstami. Jātnieki ar zirgiem brauca uz attālākām manēžām ci-

tos novados. Tas prasīja laiku un līdzekļus. Tagad darbu var turpināt uz vietas visa gada garumā,” stāsta Iveta.

Ar jāšanas sportu “Veti Plus” kompleksā nodarbojas jātnieki no tuvākās apkaimes — Kokneses, Bebrim un Pļaviņām. Pārsvārā sacensības notiek Rīgā un tās apkārtnē, jātnieki piedalās arī mačos Lietuvā. Gatavojoties augstāka ranga sacensībām, jātnieki joprojām dodas arī uz lielāku manēžu papildu treniņiem, jo šajā nevar izveidot pilnu sacensību maršrūtus un novietot atsevišķus šķēršļus, tomēr tā ir piemērota un atbilstoša zirgu konkūra un iejādes ikdienas pamattreniņiem. Lai Vecbebru manēžā

maz divreiz garākai.

Jātnieku un zirgu apmācība un treniņi ir regulārs, smags un ļoti sistemātisks darbs katru dienu visa gada garumā. Jaunzirgi vēlamu rezultātu sasniedz tikai pēc vairāku gadu darba un treniņiem, līdz ar to var teikt, ka šodienas darba augļus varēsim redzēt tikai pēc kāda laika, kam nepieciešama liela izturība un neatlaidība no visām šajā darbā iesaistītajām pusēm. Ar jāšanas sportu vien izdzīvot un uzturēt zirgus nevar, SIA “Veti Plus” nodarbojas arī ar zirgu audzēšanu, trenēšanu un pārdošanu.

Uzceltā manēža ir ievērojami uzlabojusi treniņu kvalitāti, jātnieki un zirgi ar labiem panākumiem startē Lāvijas mēroga organizētās sacensībās, iegūstot godalgotas vietas un atzinību, tādējādi veicinot Kokneses novada atpazīstamību.

Popularizē Staburaga pagastu

Staburadziete Ilze Ozoliņa ar LEADER projekta atbalstu iegādājās datorizētu šujmašīnu, lai radītu produkciju no lina ar izšūtiem latviešu rakstiem un logotipus, kas popularizē Staburaga pagastu. Datorā, izmantojot dažādas programmatūras, tiek veidots sarežģīts attēls, kuru vēlāk izšuj.

Šobrīd izgatavota sērija ar dažādu krāsu filca auduma magnētiņiem, uz kuriem attēlota Staburaga klints. Domājot par attīstību, uzsvārs tiek likts uz lina auduma. Izmēģināti arī citi audumi, piemēram, trikotāža, taču nepieciešams rast risinājumu, lai izšūšanas procesā audums nekrokotos.

Ilzei Ozoliņai ir šuvējas izglītība, pieņemties projektam mudināja suvenīri, kuru tik ļoti pietrūkst Staburaga pagastam. "Tūristiem, viesojoties Staburagā, nebija, ko paņemt līdzi par piemiņu. Šobrīd gan ir pieejami ainaviski Vīgantes parka fotoattēli. Vēlējos radīt ko īpašu un citādāku, kas nestu Staburaga vārdu," stāsta Ilze. Radošais process norit ģimenes mājās, un tajā aktīvi iesaistās arī Ilzes meitas, kuras beigušas Jēkabpils Mākslas skolu. Šujmašīna iegādāta pirms gada, nepagāja ilgs laiks, kamēr Ilze ar meitām to apguva. Pats darba process nav sarežģīts. Vislaikietilpīgākā ir attēla ievadīšana datorprogrammā un tā apstrāde. Jo sarežģītāks attēls, jo

vairāk laika tas prasa. Pirmā tirdzniecības pieredze gūta Tautas mūzikas svētku gadatirgū Vīgantes parkā. Paralēli magnētiņu izstrādei Ozoliņa dāmas piedāvā izšūt logotipus uz apģērba. Šobrīd saņemts pirmais pasūtījums no kāda vietējā uzņēmēja par logotipa izšūšanu uz jakām.

Lai popularizētu Staburaga vārdu un ieinteresētu jauniešus, Ilzes meita Guna radījusi pirmo krekliņu ar Staburaga vārdu, kurā vārda daļa aizstāta ar simbolu. Stabu-

(rags) — vārda otrā daļa atainota kā rags. Interesanta un saistoša ideja, tomēr arī šo versiju plānots uzlabot, jo raga izliekums nedaudz atgādina gliemezi.

Nākotnē Ilze plāno darināt lina apģērbu bērniem, izdaiļojot to ar dažādiem izšuvumiem, piemēram, bīzmarītēm, taureņiņiem un latviskiem simboliem. Viņas meita Dita jau darinājusi sev kleitu, kuras galvenais akcents ir izšūtas latviešu rakstu zīmes.

Aizvadītajā vasarā darbu sāka "Sulu māja" Skrīveros. Projekts "Zaļās zemes eko sulas" realizēts ar LEADER programmas atbalstu. Piedaloties tajā, Ingūna Kondrāte varēja iegādāties uzņēmējdarbības sākšanai nepieciešamo sulu ra-

Ekoloģiskās sulas lielā cieņā

žošanas līniju, kas sastāv no izlietnes, smalcinātāja, paku preses, pasterizatora, darbgalda, un pudeļu aizdarītāju. Ierīces pasūtītas Austrijā, koka karkasa ēkā Ingūnas saimniecībā, ko ģimene apsaimnieko jau piektajā paaudzē. Tieši zemes dāsnums un augļu bagātība mudināja sākt uzņēmējdarbību. Sulu gatavošanā tiek izmantota pašu dārza raža, tiek iepirkta arī papildu izejvielas. Patērētājiem tiek piedāvāts gan gatavs produkts — dažādas augļu, ogu un dārzeņu sulas, gan pakalpojums — sulu spiešana no pašu produkcijas. "Sulu mājas" ekoloģisko sulu galvenā pievienotā vērtība ir saudzīgā pasterizācija ar caurplūdes sistēmu, kas saglabā svarīgos izejvielu vitamīnus un ļauj sulu uzglabāt ilgāk. Pirmā sulu spiešanas sezona aizvadīta, uzņēmēja gan to uzskata par testa režīmu un šogad cer darboties ar lielāku vērienu. "Šī būs

pirmā īstā sezona, pagājušogad paguvām ielēkt pēdējā vilcienā. Ierīces uzstādīja un Pārtikas un veterinārā dienesta atļaujas saņēma rudenī. Tomēr jau pagājušajā gadā patikami pārsteidza lielā interese par pakalpojumu," stāsta Ingūna. "Sulu mājas" produkciju var uzglabāt pat gadu. Uz vietas sulas tiek pildītas "bag in box" jeb "maiss kastē". Šogad sezona sāksies jūlijā ar upeņu un jāņogu sulām un turpināsies līdz vēlam rudenim ar āboliem un dažādām dārzeņu kombinācijām. Ingūna jau uzrakstīja vēl vienu projektu par pagraba būvniecību, lai produkciju ilgāk uzglabātu. Nākotnē plānots arī pārstrādāt vērtīgās spiedpaliekas un izmantot produktus visos to ciklos, ražojot batoniņus, mušļus vai pulverus. "Sulu mājas" produkcija un pakalpojums pieejams uz vietas, šogad uzņēmēja plāno sadarboties ar nelieliem ekoloģiskajiem veikaliņiem un piedalīties gadatirgos. Ja sezona būs noslogota, tiks piesaistīts papildu darbaspēks, jo, tā kā sulu spiešanas process ir roku darbs, tad darba apjoms ir liels.

Kopējās attiecināmās izmaksas — 27 533,53 eiro EUR, apstiprinātais publiskais finansējums — 19 296,61 EUR.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPAS INVESTĒ LAUKU APVĪDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

“Bļodiņas” kļūs jaudīgākas

Zemnieku saimniecība “Bļodiņas” Kokneses pagastā un tās saimniece Inese Stičinska piedalījās biedrības “Aizkraukles rajona partnerība” izsludinātajā projektu konkursā ar ideju par bioloģiskā piena pārstrādi.

Ineses vēlme bija iegādāties profesionālas piena pārstrādes iekārtas, ar kuru palīdzību kāpinātu ražošanas apjomus. “Bļodiņas” ir sertificēta bioloģiskā saimniecība, kurā ir vairāk nekā 30 liellopu. Tajā no pašu saražotā piena gatavo sieru, sviestu, biezpienu, krējumu, kā arī te top kulinārijas izstrādājumi — cepumi, medus kūkas utt. Līdz šim gadā pārstrādāja ap piecām tonnām piena, pārējo pārdeva. Pašlaik ražošana saimniecībā notiek dažādās telpās, bet līdz ar šo projektu, kā arī piešķirto finansējumu vēl vienai “Bļodiņu” iniciatīvai — mēslu krātuves izbūvei un piena mājai — bioloģisko piena produktu ražotni no vecajām telpām pārcels uz jaunām, nesen pabeigtajām. Tur izvietotas jaunās, projektā iegādātās iekārtas — siera katls, mīklas mikseris, cepeškrāsns un ledusskapis. Inese stāsta, ka “Bļodiņas” pārņēma no vecākiem un tagad saimnieko kopā ar vīru Māri, piepalīdzot mammai. Šis nav pirmais saimniecībā realizētais projekts. Iepriekšējie bija saistīti ar kūts ēkas rekonstrukci-

Kopējās attiecināmās izmaksas — 10 734 EUR, apstiprinātais publiskais finansējums — 7620,19 EUR.

ju, saimniecības modernizāciju, tehnikas iegādi, kā arī realizēts jauno lauksaimnieku projekts. “Līdz ar to arī saistības tagad līdz kapa malai,” smeļ jaunā saimniece. Līdzīgi kā citi, kuri piedalījušies projektos, arī viņa teic, ka viegli tas nav, bet, neraugoties uz to, ja būs piedāvājums, to pieņems. “Man tas ir tāds pats adrenalīns, kā citiem lēkt ar izpletni. Gaidu — saņemšu apstiprinājumu vai nē.” Māris piebilst, ka šī mazajiem uzņēmē-

jiem principā ir vienīgā strādāšanas un dzīvošanas iespēja: “Ja Eiropa ar projektiem nepalīdzētu, būtu grūti. Ja mums nebūtu piena produktu ražošanas, tad tikai no pārdotā piena izdzīvot būtu sarežģīti.” Saražoto “Bļodiņas” realizē, pārdodot dažādos tirdziņos, tiešās pirkšanas pulciņos, kā arī interneta veikalos. “Ja nebūtu tiešās tirdzniecības pulciņu, mājražošanu nebūtu sākusi,” stāsta Inese.

Popularizē melno pirti

Biedrība “Pirtnieku kopa “Kadiķītis”” īstenojusi projektu “Melnās pirts atpazīstamības un pieejamības uzlabošana”. Projekts realizēts sadarbībā ar biedrību “Aizkraukles rajona partnerība”, izmantojot Eiropas Savienības fondu finansējumu un Pļaviņu novada domes līdzfinansējumu.

Ar šo iniciatīvu pirtnieku kopa iecerējusi popularizēt latvisko jeb melno pirti, pirts rituālus, veselīgu dzīvesveidu, saudzīgu attieksmi pret dabu, kā arī veicināt uz nacionālo kultūras mantojumu balstītas pirts pieejamību. Projekta rezultātā biedrība iegādājusies galdus, solus, telti, pirtsslotu vannas

un izgatavos informatīvu materiālu. Iegādāto pirts inventāru izmanto, lai izglītojošās nodarbībās interesentus iepazīstinātu ar melnās pirts vēsturi, pirts rituāliem, kā arī piedāvātu pirts rituālu vissenākajā no latviskās pirts veidiem — melnajā pirtī. Sākta arī sadarbība ar Pļaviņu novada tūrisma informācijas centru, lai īstenotu kopīgus pasākumus. Pirts ir Pļaviņu novada Aiviekstes pagasta “Austrumos” un ir pieejama ne tikai Pļaviņu novada iedzīvotājiem, bet arī citiem interesentiem un tūristiem.

Pirts saistās ar senām tautas tradīcijām, jo tā izmantota ne tikai higiēnisku apsvērumu dēļ, bet arī kā dziedināšanas un jaunas dzīvības rašanās vieta. Tai ir pozitīva ietekme kā uz cilvēka veselību, tā arī psiholoģisko un garīgo labsajūtu. Biedrības “Pirtnieku kopa “Kadiķītis”” locekļi darbojas pirts jomā jau vairāk nekā 40 gadu un uzskata par savu uzdevumu nodot savas darbības laikā uzkrātās zināšanas un prasmes nākamajām paaudzēm, popularizējot senču atstāto mantojumu — pāršanos melnajā pirtī un ar to saistītās pirts tradīcijas.

Roboti arī mērniecībā

Istenojot projektu “Mērniecības un ar to saistīto pakalpojumu attīstīšana Aizkraukles partnerības teritorijā”, sertificēts mērnieks Auseklis Bērziņš savā darbā izmanto robotu.

Ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai finansiālu atbalstu mērnieks iegādājies robotizētu tahimetra komplektu “Leica TS16 I”, kas ir visjaunākās un visprogresīvākās paaudzes elektroniskais tahimetrs pasaules mērniecības instrumentu tirgū. Tahimetra mērīšanas tehnoloģija pēc optimizācijas piecās paaudzēs sniedz līdz šim vēl nebijušu precizitāti, rezultātu uzticamību un automatizācijas izpildījumu nākamajā, pašlaik visprogresīvākajā līmenī. Tahimetra komplektā ietvertas “Leica Captivate” programmas lietotnes ar neizmērojami plašu pieredzi un funkcionalitāti. Robotizētais tahimetrs nodrošina visoptimālāko diapazonu, precizitātes, uzticamības, lāzestara redzamības, lāzerpunkta izmēra un mērījuma laika attiecību. Robots ne tikai mēra, bet pēc atēla atsaucē ar platlēcņa pārskata kameru nodrošina automātisku panorāmisko attēlu uzņemšanu. Jaunā 3D kartes skata iespēja atvieglo uzmērīto trīsdimensiālo objektu apskati un pārvaldi.

“Zemes reformas sākumā lauku apvidos mērniecības darbos tika lietota zemes

robežu ierādīšanas darbu metode, kas tobrīd bija vienīgais tehnoloģiski iespējamais mērniecības darbu izpildes veids, ņemot vērā izpildāmos zemes robežu ierādīšanas apjomus un apzinoties mērnieku kvalifikāciju un daudzumu valstī. Laika gaitā mērījumu izpildes metodes valstī, izmantojot modernās tehnoloģijas, ir ievērojami attīstījušās, un šobrīd mērniecības darbos tiek izmantota instrumentālās uzmērīšanas metode, ar kuru iespējams iegūt daudz augstākas precizitātes datus par robežu un citu objektu izvietojumu apvidū. Lai nodrošinātu profesionālo darbību un iespēju klientiem sniegt augsti kvalificētus pakalpojumus, mērniecības darbos nepieciešams izmantot mūsdienīgus datorizētus un automatizētus mērniecības instrumentus un tehnoloģijas, kas paaugstina darba produktivitāti un efektivitāti un nodrošina augstas precizitātes darbu jebkādos vides apstākļos ar plašām lietojuma iespējām,” stāsta Auseklis Bērziņš.

Mērniecības darbu precizitāte īpaši būtiska un svarīga ir būvniecības darbos, jo no ģeodēziskajā izpētē iegūtajiem un uzmērītajiem topogrāfiskās informācijas datiem ir atkarīgas gan būvniecības metodes, gan izmantotās tehnoloģijas un resursi. Būvniecības procesa laikā nereti nepieciešams veikt dažādus augstumu un

būvobjektu novērošanas (monitoringa) mērījumus, inženierkomunikāciju izpildmērījumus, nospraust izbūvējamās konstrukcijas un dot atzinumu par novirzēm no projekta dokumentācijas.

Ar šādu ieguldījumu mērniecības instrumentu aprīkojumā un personāla kvalifikācijas paaugstināšanā Aizkraukles rajona partnerības teritorijā pilnvērtīgi attīstīs mērniecības un ar to saistītos pakalpojumus, nodrošinās kvalitatīvus darba apstākļus un kāpinās darbinieku produktivitāti.

**Kopējās attiecināmās izmaksas — 24 603,31 EUR,
apstiprinātais publiskais finansējums — 17 222,32 EUR.**

Korim “Aizkraukle” jauni tērpi

Jauktā kora “Aizkraukle” dalībnieku dibinātā biedrība “Jauktā kora “Aizkraukle” biedrība” ieguvusi finansējumu LEADER programmā ar projektu “Tautas tērpu izgatavošana un piegāde jauktajam korim “Aizkraukle””. Koris regulāri piedalās

pasākumos, kur visatbilstošākais vizuālais noformējums ir tautastērps, bet kora rīcībā esošais Lielvārdes tērps gan skaita ziņā, gan detaļās ir nepilnīgs, vīriem tautastērpa nav. Veicot rūpīgu materiālu izpēti, tika radīts Aizkraukles novadam raksturīga tau-

tastērpa atdarinājums. Tas tika veidots pēc Frīdriha Krūzes akvareļa zīmējuma “Latvieši un latvietes Aizkrauklē” (1839. gads) redzamās vizuālās līdzības, bet izmantotais materiāls, tērpu piegriezums un proporcijas — pēc 19. gadsimta sākuma tērpu valkāšanas tradīcijām un iespējām.

“Idejai par Aizkraukles novada tautastērpu ir aptuveni 27 gadi, jo pirmo reizi F. Krūzes zīmējumu ieraudzīju, kad studēju LLU un kursdarbā vajadzēja pētīt savu novada tautastērpu, bet vairāk par zīmējumu nekā nebija. Tagad Latvijas Nacionālajā bibliotēkā sameklējam oriģinālo zīmējumu, sākām par to interesēties. Tāpēc man ir liels prieks un gandarījums, ka radās iespēja piesaistīt finansējumu gan no ELFLA, gan no Aizkraukles novada pašvaldības, lai realizētu ieceri,” stāsta kora dalībniece un idejas autore Zane Sirmace-Liedskalniņa.

Projekta laikā tika izgatavoti nocomplektēti 34 sievu (brūnči, ģieburī, priekšauti) un 10 vīru (biksēs, krekli, svārkī, cepures) tērpu komplekti.

**Kopējās attiecināmās izmaksas — 9542,79 EUR,
apstiprinātais publiskais finansējums — 8588,51 EUR.**

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Strādās divas sezonas ilgāk

SIA “Kāpiņa” Koknesē, piedaloties biedrības “Aizkraukles rajona partnerība” rīkotajā konkursā, ieguva LEADER

programmas finansējumu vasaras darbnīcas pārbūvei. SIA “Kāpiņa” īpašniece, ādas apstrādes meistare Inese Kāpiņa stāsta, ka

pirms projekta realizācijas vasaras darbnīca bija atvērta tipa koka lapene, bez stiklotiem logiem. Tā ir ainaviski skaistā vietā, bet ziemā bija izmantojama vien gada siltajos mēnešos. Pārējā laikā kalpoja kā noliktava. Tāpēc, piesaistot projekta līdzekļus un ieguldot savu naudu, lapenīte pārbūvēta un kļuvusi par divstāvu ēku. Pirmajā stāvā ir apsildāmas telpas darbnīcām, kur notiek radošās meistarklases. Ja klienti vēlas, var pārnakšņot otrajā stāvā izveidotajā guļamistabā. Ērtībām iekārtota arī maza virtuvīte.

Līdz šim lielā darbnīca, īpaši vasarā, tūrisma sezonā, bija ļoti noslogota, tāpēc papildu telpas “Kāpiņai” bija ļoti nepieciešamas. Izveidojot apkures sistēmu, aktīvo tūrisma sezonu izdevies pagarināt un nodarbināt te var rīkot ne tikai vasarā, bet arī agri pavasarī un vēl rudenī. Pašlaik uzņēmumā nodarbināti septiņi cilvēki.

**Kopējās attiecināmās izmaksas — 24 265,83 EUR,
apstiprinātais publiskais finansējums — 16 986,08 EUR.**

Sakārtota saimniecības darbība

Jānis Vaivars Skrīveru novada zemnieku saimniecībā “Ragāres” sadarbībā ar biedrību “Aizkraukles rajona partnerība” īstenojis kārtējo projektu — “Produktu un pakalpojumu pieejamība un atpazīstamība”. Jānis teic — iegādātas mazas, bet saimnieciskajā darbībā ļoti nozīmīgas lietas. Viena no tām ir uzlabota mājaslapa www.ragares.lv. Tā kļuvusi vizuāli pievilcīga, iestrādāta uzlabotā funkcija, kas ļauj tiešsaistē ērti iegādāties saimniecībā saražoto, kā arī pievienota mājaslapas versija angļu valodā. Ne mazāk svarīgs ir strāvas ģenerators. Ar to galvassāpes nesagādās elektrības piegādes traucējumi, kas Skrīveru pusē nav retums. Pazūdot elektrībai, var sabojāties pārstrādes procesā esošais, piemēram, kaltes telpā ievietotā produkcija un zudumā aizietu nedēļas laikā veiktais. Saldētavām paliekot bez strāvas, finansiālie zaudējumi var būt vēl lielāki. Savukārt jaudīgais dehidrators ļauj uzturēt konstantu mitrumu. Tas nozīmē gan sausināt gaisu fasēšanas telpās, gan žāvēt produkciju. Tā jauda ir līdz simts litriem dienā, un tas ir apgādāts ar automātisku savāktā mitruma aizvadišanu. Ar iegādātajiem svāriem var vienlaikus svērt vairāk un noteikt precīzu svaru. Svarīgi, īpaši karstajās vasaras die-

**Kopējās attiecināmās izmaksas — 7855,69 EUR,
apstiprinātais publiskais finansējums — 5498,98 EUR.**

nās, ir strādāt atvēsinātās telpās, un to pārāk ar projektā nopirkto kondicionieri.

Ar jaunajām iekārtām “Ragāres” uzlabo gan saražotās produkcijas kvalitāti, gan kāpina tās apjomu, kā arī uzlaboti darba apstākļi. “Varam domāt par tālāku attīstību, un dzīve kļūst vieglāka,” saka Jānis Vaivars. “Vairāk laika var veltīt saimniecībai — dārzkopībai. Ja nebūtu piedalījušies projektā, iespējams, būtu jāsamazina esošā darbība.”

“Ragārēm” ir vēlme nopietni attīstīties un jau padomā nākamais solis, kuru, iespē-

jams, varēs realizēt ar “Aizkraukles rajona partnerības” atbalstu citā gadā. Pērn testa režīmā, bet šogad jau par nopietnu darbību kļūs gatavās, iepirktās produkcijas apstrāde, piemēram, piparmētru, puravu pulvera ražošana, ko savukārt izmanto kombinēto garšvielu gatavošanai. “Pašlaik visus līdzekļus ieguldām saimniecības attīstībā ar mērķi pēc pieciem gadiem kļūt par stabili un pelnošu uzņēmumu. Ja līdzās pašu finansēm kādu iekārtu var iegādāties par projekta līdzekļiem, tad ir liels atspaidis,” secina Jānis.